

Bulevardi 28
00120 Helsinki
Puh. 0404 504 244
Faksi 0404 504 246
Teemu Kastula

1(3)

21.12.2015

**TYÖTAPATURMA- JA AMMATTITAUTILAKI VOIMAAN 1.1.2016 – UUDET ASETUKSET
KORVAUSLAUTAKUNNASTA JA LAUSUNNON PYYTÄMISESTÄ****1 Uusi asiaryhmäasetus**

1.1.2016 voimaan tulevan työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015, myöh. TyTAL) 123 §:n mukaan vakuutuslaitoksen on ennen korvauspäätöksen antamista pyydettävä päätösehdotuksestaan tapaturma-asiain korvauslautakunnan (Takon) lausunto, jos asiaan sisältyy periaatteellinen oikeudellinen tai lääketieteellinen tulkintakysymys tai asian käsittely Takossa on muutoin tarpeen korvauskäytännön yhtenäisyyden edistämiseksi.

Päätösehdotuksista, joista vakuutuslaitoksen on pyydettävä Takon lausunto, annetaan tarkemmat säännökset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa. Asetus korvaa sosiaali- ja terveysministeriön tapaturmavakuutuslain (608/1948) 30 c §:n 2 momentin (723/2002) nojalla antaman asetuksen (873/2002).

Ohessa vakuutuslaitosten tiedoksi lähetettävän uuden vielä säädöskokoelmassa julkaisemattoman asetuksen mukaan vakuutuslaitoksen on pyydettävä Takon lausunto päätösehdotuksestaan asetuksen 1 §:ssä luetelluissa tapauksissa. Vuosityöansioasioita koskevia pykälän 3 ja 4 kohtia lukuun ottamatta kohdat soveltuvat sekä tapaturmavakuutuslain että työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisiin tapauksiin.

V. 2002 asetukseen verrattuna uuden asetuksen asialistaa on rajattu ja tilanteita, joissa vakuutuslaitoksen on pyydettävä Takon lausuntoa, on määritelty tarkemmin. Tarkoituksena on ollut, että vältetään tarpeettomia lausuntopyyntöjä ja että Tako pystyy keskittymään korvauskäytännön yhtenäisyyden ylläpitämiseen olennaisimmissa asioissa.

Velvollisuus pyytää lausuntoa ei koske enää seuraavia asioita:

- leskeneläkkeen tulositusta (v. 2002 asetuksen 3 kohta)
- elinkorkoa (v. 2002 asetuksen 10 kohta)
- avopuolison ja tämän lapsen perhe-eläkettä (v. 2002 asetuksen 11 kohta).

Tulosovitukseen, elinkorkoon ja perhe-eläkkeeseen liittyvistä periaatteellisista kysymyksistä voidaan pyytää edelleen Takon lausuntoa uuden asetuksen 1 §:n 9 kohdan nojalla.

Uuden asetuksen 1 §:n 2 kohta koskee oikeudellisia syy-yhteyksymyksiä. Tämän merkitys korostuu erityisesti uuden lain toimeenpanon alussa. Jos ratkaisu edellyttää tulkinnan tekemistä asiasta, josta ei ole selvää korvaus- ja oikeuskäytäntöä olemassa, kuten esimerkiksi uusista työtapaturmaa koskevista pykälistä (TyTAL 20–25§), päätösehdotuksesta tulee pyytää Takon lausunto.

Tapaturma-asiain korvauslautakunta on lakisääteinen elin, jonka tehtävänä on edistää tapaturmavakuutuslain mukaisen korvaustoimen yhtenäisyyttä antamalla yleisohjeita ja lausuntoja. Tapaturma-asiain korvauslautakunnan toimintaa sääntelevät tapaturmavakuutuslain (608/1948) 30 b § 1 mom, 30 c ja 30 d §, valtioneuvoston asetus tapaturma-asiain korvauslautakunnasta (965/2002) sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetus asioista, joista vakuutuslaitoksen on pyydettävä tapaturma-asiain korvauslautakunnan lausunto (873/2002).

Pykälän 5 kohdassa määritellään tilanteet, joissa vakuutuslaitoksen on pyydettävä Takon lausuntoa tapaturmaeläkkeen myöntämistä tai epäämistä koskevasta päätösehdotuksesta. Verrattuna vuoden 2002 asetuksen tapaturmaeläkettä koskeviin kohtiin (kohdat 4, 5, 6 ja 8) uuden asetuksen 5 kohta eroaa seuraavin tavoin:

- Velvollisuus pyytää lausuntoa tapaturmaeläkettä koskevasta päätösehdotusta ei koske enää ns. kuuden kuukauden tapaturmaeläkeasioita, joista säädettiin vuoden 2002 asetuksen 4 kohdassa.
- Toistaiseksi myönnettävää tapaturmaeläkettä koskevissa päätösehdotuksissa haittaluokkaraja, johon lausunnon pyytämisvelvollisuus on sidottu, nousee kuudesta yhdeksään. Lisäksi velvollisuus pyytää lausuntoa koskee ainoastaan tapauksia, joissa haittaluokka on yhdeksän tai suurempi ja vakuutuslaitos ehdottaa toistaiseksi myönnettävän tapaturmaeläkkeen epäämistä tai myöntämistä osaeläkkeenä. Velvollisuus pyytää lausuntoa ei siten koske päätösehdotuksia, jotka koskevat pysyvän osa- tai täyseläkkeen myöntämistä haittaluokan ollessa pienempi kuin yhdeksän.
- Pykälän 5 kohdan d alakohdassa säädetään nimenomaisesti velvollisuudesta pyytää lausuntoa tapaturmaeläkettä koskevista periaatteellisista kysymyksistä.

Pykälän 6 kohdassa määritellään tilanteet, joissa vakuutuslaitoksen on pyydettävä Takon lausuntoa ammatillisesta kuntoutukseen liittyvistä päätösehdotuksista. Velvollisuus pyytää lausuntoa koskee edelleen päätösehdotuksia, joissa on kyse yli vuoden pituisesta ammatillisesta kuntoutuksesta. Lisäksi lausuntoa tulee pyytää:

- vuotta lyhyemmästä ammatillisesta kuntoutuksesta, jos kysymys on aiemmin annetun päätöksen muuttamisesta
- ammatilliseen kuntoutukseen liittyvästä muusta periaatteellisesta tulkintakysymyksestä.

Pykälän 9 kohdassa säädetään vielä, että vakuutuslaitoksen tulee pyytää Takon lausunto muustakin asiasta, joka lainsäädännön muuttumisen tai muutoin korvauskäytännön yhtenäisyyden vuoksi edellyttää lautakunnan periaatteellista kannanottoa. Asiaryhmä kattaa muut kuin pykälän 1–8 kohdissa nimenomaan kuvatut tilanteet, joihin liittyy Takon periaatteellisen kannanoton tarve.

Muiden asioiden kohdan merkitys korostuu vuoden 2016 alussa uuden lain tullessa voimaan, kun uutta tulkintaa vaativa ratkaisuja on tavallista enemmän. Erityisesti alussa harkittaessa tapauksien lähettämistä Takolle vakuutuslaitosten tulee huomioida kyseisen kaltaisten tapausten esiintyvyys korvauskäytännössä ja asian merkitys vahingoittuneen kannalta. Jatkossa tulee huomioida lisäksi Takon lausuntokäytäntö ja yleisohjeet sekä muutoksenhakuelinten oikeuskäytäntö.

2 Sähköinen lausuntopyyntömenettely

1.1.2016 alkaen Takon lausuntopyyntömenettely on täysin sähköinen. Ohessa vakuutuslaitosten tiedoksi lähetettävän valtioneuvoston tapaturma-asiain korvauslautakunnasta antaman asetuksen (1468/2015) 3 §:n mukaan lausuntopyyntö ja siihen liitettävät asiakirjat välitetään lautakunnan sähköiseen käsittelyjärjestelmään ja lautakunnan lausunto annetaan vakuutuslaitokselle lomakkeella sähköisen käsittelyjärjestelmän välityksellä.

Uuden asiaryhmäasetuksen johdosta myös lausuntopyyntölomakkeisiin tehdään muutoksia 1.1.2016 alkaen. Lomakemuutoksista tiedotetaan erikseen Vakuutuslaitos Extrassa (www.korvauslautakunta.fi).

TAPATURMA-ASIAIN KORVAUSLAUTAKUNTA

Mika Mänttari
puheenjohtaja

Liitteet:

- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus tapaturma-asiain korvauslautakunnan lausunnon pyytämisestä (ei säädöskokoelmanumeroa 22.12.2015 mennessä) ja perustelumuistio 1.12.2015
- Valtioneuvoston asetus tapaturma-asiain korvauslautakunnasta (1468/2015) ja perustelumuistio 26.11.2015

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus

tapaturma-asiaiden korvauslautakunnan lausunnon pyytämisestä

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 123 §:n 1 momentin nojalla:

1 §

Ennen korvausta koskevan päätöksen antamista työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukaista vakuutusta harjoittavan vakuutuslaitoksen on pyydettävä tapaturma-asiaiden korvauslautakunnan lausunto päätösehdotuksestaan, joka koskee:

1) lääketieteellistä syy-yhteyskysymystä, joka korvauskäytännön yhdenmukaisuuden vuoksi edellyttää periaatteellista kannanottoa;

2) oikeudellista syy-yhteyskysymystä, joka korvauskäytännön yhdenmukaisuuden vuoksi edellyttää periaatteellista kannanottoa;

3) tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista vuosityöansiota tapauksessa, jossa vahingoittuneen ansiot ovat vaihdelleet sairauden, työttömyyden tai muun syyn vuoksi tai jossa kysymys on mainitun lain 28 §:n 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vuosityöansiosta, jos tapaturma tai ammattitauti johtaa todennäköisesti ammatilliseen kuntoutukseen tai tapaturmaeläkkeen maksamiseen kuutta kuukautta pidemmältä ajalta;

4) vuosityöansion määrittämistä työtapaturma- ja ammattitautilain 72 §:n nojalla tai muuta vuosityöansioon liittyvää periaatteellista tulkintakysymystä;

5) tapaturmaeläkkeen myöntämistä tai epäämistä, kun:

a) tapaturmaeläkkeeseen vaikuttavissa seikoissa tapahtuu olennainen muutos ja työkyvyn heikentymää arvioitaessa on otettava huomioon muu vamma tai sairaus, työttömyys, ammatillisen kuntoutuksen tai sen selvittely- ja odotusajan pitkittyminen tai ammatillisen kuntoutuksen keskeytyminen taikka muu niihin rinnastettava syy;

b) työkyvyn heikentymää ei voida arvioida vahingoittuneelle maksetun työansion perusteella ammatillista kuntoutusta seuraavan työllistymisajan jälkeen eikä päätösehdotus perustu tapaturma-asian korvauslautakunnan antamaan ohjeeseen;

c) sen myöntämistä toistaiseksi osittaisen työkyvyttömyyden perusteella tai epäämistä harkitaan, vaikka hättaluokka on suurempi kuin 8;

d) tapaturmaeläkkeeseen liittyy muu periaatteellinen tulkintakysymys;

6) yli vuoden pituisen ammatillisen kuntoutuksen myöntämistä tai epäämistä taikka tätä lyhyemmän ammatillisen kuntoutuksen myöntämistä tai epäämistä, jos kysymys on aiemmin annetun päätöksen muuttamisesta, tai ammatilliseen kuntoutukseen liittyvää periaatteellista tulkintakysymystä;

7) hättaluokan määrittämistä, kun vamman tai sairauden hättaluokka on 8 tai sitä suurempi, tai hättärahaan liittyvää periaatteellista tulkintakysymystä;

8) työtapaturma- ja ammattitautilain 114 §:ssä tarkoitettua asiaa, jossa toimivaltaisesta vakuutuslaitoksesta ei ole päästy yksimielisyyteen;

9) asiaa, joka lainsäädännön muuttumisen tai muutoin korvauskäytännön yhtenäisyyden vuoksi edellyttää lautakunnan periaatteellista kannanottoa.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 2015

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä

Hallitusneuvos Mika Mänttari

1.12.2015

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN ASETUS ASIOISTA, JOISTA VAKUUTUSLAI- TOKSEN ON PYYDETTÄVÄ TAPATURMA-ASIAIN KORVAUSLAUTAKUNNAN LAU- SUNTO

1 Yleistä

1.1 Asetuksenantovaltuus

Työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 123 §:n 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset päätösehdotuksista, joista on pyydetty tapaturma-asiain korvauslautakunnan lausunto.

1.2 Tapaturma-asiain korvauslautakunta

Tapaturma-asiain korvauslautakunta on vakuutuslaitoksille suositusluontoisia lausuntoja työtapaturma- ja ammattitautiasioissa antava elin. Sen toiminta perustuu voimassa olevaan tapaturmavakuutuslakiin (608/1948) ja 1 päivä tammikuuta 2016 alkaen uuteen työtapaturma- ja ammattitautilakiin. Korvauslautakunnan tehtävänä on edistää tämän lain mukaisen korvauskäytännön yhtenäisyyttä antamalla yleisohjeita ja lausuntoja.

Työtapaturma- ja ammattitautilain 123 §:n mukaan vakuutuslaitoksen on ennen korvausta koskevan päätöksen antamista pyydetty päätösehdotuksestaan tapaturma-asiain korvauslautakunnan lausunto, jos asiaan sisältyy periaatteellinen oikeudellinen tai lääketieteellinen tulkintakysymys tai asian käsittely lautakunnassa on muutoin tarpeen vakuutuslaitosten korvauskäytännön yhtenäisyyden edistämiseksi.

Tämä asetus korvasi sosiaali- ja terveysministeriön tapaturmavakuutuslain nojalla antaman samannimisen asetuksen 723/2002.

1.3 Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelussa on kuultu tapaturma-asiain korvauslautakuntaa.

2 Yksityiskohtaiset perustelut

1 §

Pykälässä säädettäisiin luettelo niistä asioista, joista työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista vakuutusta harjoittavan vakuutuslaitoksen olisi ennen korvausta koskevan päätöksen antamista pyydetty tapaturma-asiain korvauslautakunnan lausunto päätösehdotuksestaan.

Pykälän 1 ja 2 kohta koskisivat lääketieteellistä tai oikeudellista syy-yhteyksymystä, joka korvauskäytännön yhdenmukaisuuden vuoksi edellyttää periaatteellista kannanottoa. Vakuutuslaitoksen tulee siten harkita, onko korvausasiassa syy-

yhteyden osalta kysymys muusta kuin rutiiniluontoisesta asiasta. Jos ratkaisu edellyttää tulkinnan tekemistä asiasta, josta ei ole selvää korvaus- ja oikeuskäytäntöä olemassa, päätösehdotuksesta tulisi pyytää korvauslautakunnan lausunto.

Pykälän 3 kohta koskisi tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista vuosityöansiota tapauksissa, joissa vahingoittuneen ansiot ovat vaihdelleet sairauden, työttömyyden tai muu syyn vuoksi taikka kysymys on päätoimisen opiskelijan vuosityöansiosta. Kohta vastaa voimassa olevan asetuksen kohtaa 2. Koska tapaturmavakuutuslakia sovelletaan vielä useita vuosia vahinkotapahtumiin, jotka ovat sattuneet ennen työtaturma- ja ammattitautilain voimantuloa vuoden 2016 alusta, on tarpeen säilyttää nimenomaan vanhan lain mukaista vuosityöansiota koskevien tapauksien käsittely ennallaan.

Pykälän 4 kohta koskisi uuden työtaturma- ja ammattitautilain mukaisen vuosityöansion määrittämistä. Lausuntoa tulisi pyytää, kun asia koskee työtaturma- ja ammattitautilain 72 §:n mukaista tilannetta, jossa työntekijän ansiotaso on muuttunut lainkohdassa määritellyn pysyvän muutoksen vuoksi. Näihin tapauksiin liittyy paljon harkinta ja tulkintaa, minkä vuoksi yhtenäisen korvauskäytännön varmistaminen on tärkeää. Lisäksi lausunto tulisi pyytää, jos kyseessä on muu vuosityöansioon liittyvä periaatteellinen tulkintakysymys.

Pykälän 5 kohta koskisi tapaturmaeläkkeen myöntämistä tai epäämistä useissa eri tilanteissa, jotka luetellaan tämän kohdan alakohdissa a – d. Tilanteet vastaavat pitkälti voimassa olevassa asetuksessa säädettyjä, mutta niitä on pyritty rajaamaan ja määrittelemään tarkemmin niin, jotta vältettäisiin tarpeettomia lausuntopyyntöjä, ja korvauslautakunta pystyisi keskittymään korvauskäytännön yhtenäisyyden vaalimiseen olennaisissa asioissa. Säänneetyt tilanteet sopivat sekä uusiin että vanhoihin tapauksiin.

Jos tapaturmaeläkkeeseen vaikuttavissa seikoissa tapahtuu olennainen muutos ja työkyvyn heikentymää arvioitaessa on otettava huomioon muu vamma tai sairaus, työttömyys, ammatillisen kuntoutuksen tai sen selvittely- ja odotusajan pitkittyminen tai keskeytyminen taikka muu niihin rinnastettava syy, lausunto on 5 a kohdan mukaan tarpeen pyytää. Näissä tilanteissa on yleensä kysymys työkyvyn heikentymisen arvioinnista monien eri tekijöiden perusteella. Ratkaisu edellyttää siten paljon harkintaa, minkä vuoksi korvauskäytännön yhtenäisyyden edistäminen on tärkeää.

Jos vahingoittunut on koulutettu uuteen ammattiin eikä työkyvyn heikentymää voida arvioida vahingoittuneelle maksetun työansion perusteella tai vastaavaa tapausta koskevan aikaisemman korvauslautakunnan ohjeen perusteella, vakuutuslaitoksen on 5 b kohdan mukaan pyydettävä lausunto. Näissä tilanteissa joudutaan arvioimaan, mikä on uuden ammatin ansiotaso. Yhdenmukaisuuden vuoksi on tärkeää, että samanlaisissa tapauksissa noudatetaan samaa ansiotasoa.

Vaikka pysyvän haitan perusteella myönnettävä haittaraha ei osoitakaan työkyvyn heikentymisen tasoa, vamman haittaluokka on viitteellinen tieto työkyvynkin kannalta. Sen vuoksi haittaluokan ollessa suurempi kuin 8 vakuutuslaitoksen tulee 5 c kohdan mukaan pyytää lausunto, jos ehdottaa tapaturmaeläkkeen kokonaan epäämistä tai sen myöntämistä osaeläkkeenä toistaiseksi.

Lopuksi 5 d kohdassa todettaisiin, että tapaturmaeläkkeeseen liittyvästä muustakin periaatteellisesta tulkintakysymyksestä tulee pyytää lausunto.

Pykälän 6 kohdan mukaan ammatillisesta kuntoutuksesta tulisi pyytää lausuntoa, jos kyse on yli vuoden pituisesta koulutuksesta. Myös tätä lyhyemmästä ammatillisesta kuntoutuksesta tulisi pyytää lausuntoa, jos kysymys on aiemmin annetun päätöksen muuttamisesta. Lisäksi lausuntoa tulisi pyytää aina ammatilliseen kuntoutukseen liittyvästä muusta periaatteellisesta tulkintakysymyksestä.

Pykälän 7 kohdan mukaan lausunto tulisi pyytää haittaluokan määrittämisestä koskevasta asiasta, kun haittaluokka on 8 tai sitä suurempi. Lisäksi lausuntoa tulisi pyytää haittarahaan liittyvästä muusta periaatteellisesta tulkintakysymyksestä.

Pykälän 8 kohta koskisi työtapaturma- ja ammattitautilain 114 §:ssä tarkoitettua alistusasiaa. Kun vakuutuslaitokset eivät pääse yksinmielisyyteen, kuka niistä on toimivaltainen käsittelemään vahinkotapahtumaa, kiista on alistettava tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan ratkaistavaksi. Ennen tätä on kuitenkin nykyiseen tapaan syytä pyytää korvauslautakunnan lausuntoa, kuten lainkohdan perusteluissa on todettu.

Pykälän 9 kohdassa todettaisiin vielä, että lausunto tulisi pyytää muustakin asiasta, joka lainsäädännön muuttumisen tai muutoin korvauskäytännön yhtenäisyyden vuoksi edellyttää lautakunnan periaatteellista kannanottoa. Tämä kohta on tärkeä etenkin nyt, kun uusi työtapaturma- ja ammattitautilaki tulee voimaan vuoden 2016 alusta. Uuden lain myötä ei voida useinkaan nojautua vanhaan korvauskäytäntöön, vaan uutta tulkintaa vaativa ratkaisuja on tavallista enemmän.

2 §

Pykälässä säädettäisiin asetuksen voimaan tulosta. Asetus tulisi voimaan samasta ajankohdasta kuin työtapaturma- ja ammattitautilaki eli 1 päivänä tammikuuta 2016.

Valtioneuvoston asetus

tapaturma-asiain korvauslautakunnasta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 228 §:n nojalla:

1 §

Päätösvaltaisuus

Tapaturma-asiain korvauslautakunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi läsnä on vähintään kolme jäsentä tai heidän varahenkilönsä. Lautakunta ei kuitenkaan ole päätösvaltainen, jollei läsnä ole yksi työnantaja ja yksi työntekijöitä tai toimihenkilöitä edustava jäsen tai varahenkilö.

Lautakunta on päätösvaltainen myös silloin, kun läsnä on puheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta jäsentä tai heidän varahenkilöään, jos kaikki lautakunnan jäsenet tai heidän varahenkilönsä ovat kirjallisesti ennen kokousta yhtyneet esittelijän ratkaisuehdotukseen ja myös läsnä olevat ovat tällä kannalla.

2 §

Asian ratkaiseminen

Asiat ratkaistaan esittelystä yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Puheenjohtajalla ja jäsenillä tai heidän varahenkilöillään on kullakin yksi ääni. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Jos lausuntoasia olennaisesti liittyy lääketieteellisen seikan arviointiin, on ennen lausunnon antamista kuultava lautakunnan lääkäriasiantuntijaa.

3 §

Lausuntopyyntö ja lausunto

Lausuntopyyntö tehdään lomakkeella, johon tulee merkitä päätösehdotus ja kaikki lausunnon antamiseksi tarvittavat olennaiset tiedot. Lomake ja lausuntopyyntöön liitettävät asiakirjat välitetään lautakunnan sähköiseen käsittelyjärjestelmään. Lautakunnan lausunto annetaan vaakuuslaitokselle lomakkeella sähköisen käsittelyjärjestelmän välityksellä.

4 §

Lautakunnan toimisto ja palkkioiden määrääminen

Tapaturmavakuutuskeskus ottaa lautakunnan tehtävien suorittamista varten tarvittavan henkilökunnan. Tapaturmavakuutuskeskus määrää ja suorittaa lautakunnan jäsenten ja asiantuntijoiden palkkiot.

5 §

Työjärjestys

Työskentelyn järjestämisestä lautakunnassa määrätään tarkemmin työjärjestyksessä, jonka lautakunta vahvistaa.

6 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 2015

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä

Hallitusneuvos Mika Mänttari

VALTIONEUVOSTON ASETUS TAPATURMA-ASIAIN KORVAUSLAUTAKUNNASTA

1. Yleistä

1.1 Asetuksenantovaltuus

Työtapaturma- ja ammattitautilain 228 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään asian ratkaisemisesta tapaturma-asiain korvauslautakunnassa, lautakunnan päätösvaltaisuudesta ja hallinnosta sekä lausuntopyyntöön ja lautakunnan lausunnon muodosta.

1.2 Tapaturma-asiain korvauslautakunta

Tapaturma-asiain korvauslautakunta on vakuutuslaitoksille suositusluontoisia lausuntoja työtapaturma- ja ammattitautiasioissa antava elin. Sen toiminta perustuu voimassa olevaan tapaturmavakuutuslakiin (608/1948) ja 1 päivä tammikuuta 2016 alkaen uuteen työtapaturma- ja ammattitautilakiin (459/2015). Uudessa laissa ei ole muutettu tapaturma-asiain korvauslautakunnan asemaa tai tehtäviä. Korvauslautakunnan tehtävänä on edistää tämän lain mukaisen korvauskäytännön yhtenäisyyttä antamalla yleisohjeita ja lausuntoja. Työtapaturma- ja ammattitautilain 226 §:n mukaan korvauslautakunta toimii Tapaturmavakuutuskeskuksessa, jonka toimintamenoista lautakunnan toiminta rahoitetaan.

Voimassa olevan tapaturmavakuutuslain 30 d §:n 4 momentin nojalla korvauslautakunnan toiminnasta on annettu tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksessa tapaturma-asiainkorvauslautakunnasta (965/2002). Tämä asetus korvaisi siten valtioneuvoston asetuksen 965/2002.

Työtapaturma- ja ammattitautilain 123 §:n mukaan vakuutuslaitoksen on ennen korvausta koskevan päätöksen antamista pyydettävä päätösehdotuksestaan tapaturma-asiain korvauslautakunnan lausunto, jos asiaan sisältyy periaatteellinen oikeudellinen tai lääketieteellinen tulkintakysymys tai asian käsittely lautakunnassa on muutoin tarpeen vakuutuslaitosten korvauskäytännön yhtenäisyyden edistämiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset päätösehdotuksista, joista on pyydettävä lautakunnan lausunto.

1.3 Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelussa on kuultu Tapaturmavakuutuskeskusta.

2. Yksityiskohtaiset perustelut

1 § *Päätösvaltaisuus*

Pykälässä säädettäisiin korvauslautakunnan päätösvaltaisuudesta vastaavalla tavalla kuin voimassa olevassa asetuksessa. Päätösvaltaisuus edellyttäisi, että kokouksessa

ovat läsnä puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään kolme jäsentä tai heidän varahenkilönsä. Lisäksi edellytettäisiin, että paikalla on oltava vähintään yksi työnantaja ja yksi työntekijöitä tai toimihenkilöitä edustava jäsen tai hänen varahenkilönsä. Jos kaikki jäsenet ovat ennen kokousta yksimielisesti yhtyneet esittelijän ratkaisuehdotukseen, riittäisi päätösvaltaisuuteen se, että kokouksessa ovat läsnä puheenjohtaja ja kaksi muuta jäsentä.

2 § *Asian ratkaiseminen*

Pykälässä säädettäisiin asian ratkaisemisesta vastaavalla tavalla kuin voimassa olevassa asetuksessa. Asiat ratkaistaisiin esittelystä yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Jokaisella jäsenellä olisi yksi ääni ja äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisisi. Lääketieteellistä arviointia edellyttävissä asioissa olisi ennen lausunnon antamista kuultava lautakunnan lääkäriasiantuntijaa.

3 § *Lausuntopyyntö ja lausunto*

Pykälässä säädettäisiin vakuutuslaitoksen tekemän lausuntopyyntömuodosta sekä korvauslautakunnan antaman lausunnon muodosta. Vastaavaa säännössä ei ole voimassa olevassa asetuksessa, jossa säädetään ainoastaan lausunnon olevan kirjallinen. Uuden työtaturma- ja ammattitautilain 228 §:ssä on menettely säädetty kirjalliseksi. Lausuntopyyntöjen laadun ja riittävän sisällön varmistamiseksi on tarpeen laatia yhtenäinen asiasisältö lausuntopyyntöille. Sen vuoksi pykälän nojalla lausuntopyyntö tehtäisiin lomakkeella, johon tulisi merkitä vakuutuslaitoksen päätösehdotus asiasa ja kaikki lausunnon antamiseksi tarvittavat olennaiset tiedot. Lomake ja lausuntopyyntöön liitettävät asiakirjat välitettäisiin korvauslautakunnan sähköiseen käsittelyjärjestelmään. Menettely vastaisi nykyistä käytäntöä, jossa lausuntopyyntölomakkeet on laadittu korvauslautakunnassa ja ne on toimitettu sähköiseen käsittelyjärjestelmään.

Pykälän nojalla myös korvauslautakunnan lausunto annettaisiin vakuutuslaitokselle tiedoksi lomakkeella sähköisen käsittelyjärjestelmän välityksellä.

4 § *Lautakunnan toimisto ja palkkioiden määrääminen*

Työtaturma- ja ammattitautilain 226 §:n mukaan korvauslautakunta toimii Tapaturmavakuutuskeskuksessa. Pykälässä säädettäisiin tarkemmin korvauslautakunnan organisaatiosta. Tapaturmavakuutuskeskus ottaisi lautakunnan tehtävien suorittamista varten tarvittavan henkilökunnan. Tapaturmavakuutuskeskus myös määräisi ja suorittaisi lautakunnan jäsenten ja asiantuntijoiden palkkiot.

5 § *Työjärjestys*

Pykälässä todettaisiin nykyistä asetusta vastaavasti, että korvauslautakunta vahvistaa työjärjestyksensä, jossa määrätään tarkemmin työskentelyn järjestämisestä lautakunnassa.

6 § *Voimaantulo*

Asetus tulisi voimaan samasta ajankohdasta kuin työtaturma- ja ammattitautilaki eli 1 päivänä tammikuuta 2016.